

16.10.2011/JR

Enemmän aseita – enemmän väkivaltarikoksia mantra. Pitääkö paikkansa?

Jorma Riissanen, prof. SAL

Lyhennelmä: Aseita ja aseharrastusta vastustavat henkilöt ja myös viranomaiset tarjoavat aika usein väitettä ”enemmän aseita merkitsee enemmän väkivaltarikoksia” ja käyttävät tätä väitettä painostaessaan tai suunnitellessaan rajoituksia aseiden saatavuuteen tai aselakien ja muiden määräysten tiukennuksia. Tämä väite on yleismaailmallinen ja päätöksen tekijä näyttää helposti nielaisevan tämän väitteen totuutena vaivautumatta tarkistamaan sen paikkansapitävyyttä. Virallisista tilastoista on kuitenkin vaikea löytää tukea tälle väitteelle. Varsin useissa virallisissa tilastoissa aseiden lukumäärällä (=saatavuudella) ja väkivaltarikosten määrällä ei ole mitään yhteyttä. On myös useita tapauksia, missä asemääräysten tiukentaminen on johtanut samanaikaisesti väkivaltarikosten kasvuun. Myöskään ei ole voitu osoittaa yleisesti, että aseiden saatavuudella ja itsemurhien määrällä olisi mitään yhteyttä.

Aset ja väkivaltarikokset

Kysymyksen väkivaltarikosten määrästä ja aseiden määrästä voi esittää monella tavalla. Yksi tapa on kysyä ”onko alueella, missä aseita on paljon myös väkivaltarikoksia paljon” eli voidaanko katsoa, että aseiden määrä ja väkivaltarikosten määrä korreloi positiivisesti. Seuraava taulukko on YK:n tekemästä erityisraportista (1).

	Suicide		Suicide		Murder
	Murder	# of guns W/ gun	W/ gun	Per 100,000 Population	
AUSTRIA	n.a.	n.a.	2.14	0.53	41.02 [1]
BELARUS	27.26	n.a.	9.86	n.a.	16.5
CZECH R.	9.88	1.01	2.80	0.92	27.58
ESTONIA	39.99	3.63	22.11	06.2	28.56
FINLAND	27.28	5.78	3.25	0.87	411.20 [2]
GERMANY	15.80	1.23	1.81	0.21	122.56
GREECE	3.54	1.30	1.33	0.55	77.00
HUNGARY	33.34	0.88	4.07	0.47	15.54
MOLDOVA	n.a.	n.a.	17.06	0.63	6.61
POLAND	14.23	0.16	2.61	0.27	5.30
ROMANIA	n.a.	n.a.	4.32	0.12	2.97
SLOVAKIA	13.24	0.58	2.38	0.36	31.91
SPAIN	5.92	n.a.	1.58	0.19	64.69
SWEDEN	15.65	1.95	1.35	0.31	246.65

NOTES

[1]. This may well be an undercount because an Austrian licence is not limited to a single firearm but rather allows the licensee to possess multiple guns.

[2]. The source from which Table 2 derives also gives figures for Finland which we have omitted there because they are earlier and closely similar except in one respect: instead of official ownership figures for guns they give a survey-based figure for households having a gun: 23.2%

Tässä taulukossa Suomi on kärjessä asetiheyden osalta. Itsemurhien osalta Suomi on kolmas Viron ja Unkarin jälkeen vaikka näissä maissa asetiheys on hyvin pieni Suomeen verrattuna. Myös Valkovenäjä on lähellä Suomen itsemurhalukuja vaikka aseita on pieni osa Suomeen verrattuna. Murhissa Suomen ohi

